

Entre la realitat i la fantasia

Els quatre anys de silenci novel·lístic de Lluís-Anton Baulenas no són excessius. Els ha aprofitat per bastir un relat de més de quatre-centes pàgines amb l'objectiu de mostrar què passa quan dos extrems ben oposats conflueixen en un marc una mica psicodèlic. I ho fa amb mestria i bona literatura, amb una estructura acceptable i un desenllaç previsible.

S'ha de dir, d'entrada, que els mons que enfronta el llibre són el món real i el món fantàstic. Ho podem analitzar confrontant els dos protagonistes principals que trobem en el relat: l'ogre Miquel-Deogràcies Gambús, un multimilionari de més de noranta anys que dirigeix una multinacional, amb tants diners a sobre com actuacions criminals i que disposa d'un tresor artístic psicodèlic, que només coneix ell, d'un valor incalculable. Enfront seu hi trobem Jesús Carducci, un ATS de mitjana edat, que viu d'una consulta amb percepcions voluntàries al barri del Raval barceloní, on ha anat a raure per regenerar-lo. Un bon home, torturat per la pèrdua del seu amant i la mort del seu germà i que rep una proposta de feina molt ben remunerada del vell ogre per perpetuar el tresor misteriós d'origen supranatural.

Immortalitzar el tresor secret

Dos mons diferents, que es contraposen en tot, però obligats a entendre's per immortalitzar el tresor secret. La història avança en dos relats paral·lels que es van intercalant. Per una banda, el relat de la vida i miracles de l'ogre, que viu amb una amant jove, i que vol portar la seva dèria de perpetuar el seu tresor amb tot el seu poder, fins i tot amb l'ajut de personatges i sortilegis assassins i perniciosos. I per l'altra, un dietari de l'ATS, que serà objecte de les amenaces més malèfiques de

l'ogre, ja que és l'únic que pot ajudar-lo a immortalitzar la seva obra d'art.

És també una novel·la d'aventures sorprenent. Un relat de maduresa, amb personatges prou caracteritzats, amb descripcions enriquidores i amb un llenguatge molt treballat. I acció, molta acció. Una novel·la que atrapa tant per la capacitat de recrear històries reals i estrafolàries amb tota mena de detalls com per explicar-les amb clarividència.

Un llibre, però, que potser arribaria a la plenitud lectora si no portés el llast d'un barroquisme narratiu gratuït. Una alteració que veiem massa sovint darrerament en l'obra de molts escriptors que basteixen les seves històries amb excessiva descripció i amb adjectivació innecessària. Respectant la riquesa de

la trama i la mateixa fabulació narrativa, la novel·la podria guanyar fluïdesa i dinamisme amb una cinquantena de pàgines menys, només esporgant brots literaris ben prescindibles. És la síndrome de l'ordinador, que ha contagiado molts escriptors per la facilitat que ofereix aquesta eina d'afegir ornaments a frases que quedarien millor sense aquests atributs.

Malgrat tot, *Quan arribi el pirata i se m'emporti* no deixa de ser un llibre de maduresa, d'interès narratiu, arquitectura ben tramada i amb prou detalls sorprenents i enginyosos. Una novel·la que va enriquint el patrimoni d'un escriptor com Lluís-Anton Baulenas, amb una obra que va deixant petjada pas a pas en el corpus literari català. *

Lluís-Anton Baulenas

ha guanyat premis com ara el Sant Jordi, el Carlemany, el Lluïl, el Prudenci Bertrana, el Documenta i el Serra d'Or, entre altres reconeixements.
JOSEP LOSADA

QUAN ARRIBI EL PIRATA I SE M'EMPORTI Lluís-Anton Baulenas

Editorial: La Magrana
(Barcelona, 2013)
Pàgines: 430
Preu: 20 euros

DIETARI D. SAM ABRAMS

Un dietari sense defalliment

Una de les àrees de més creativitat de la literatura catalana moderna i contemporània és el dietarisme. Només cal citar alguns noms: Pla, Bladé i Desumvila, Manent..., Puig, Sòria, Alonso... Ara bé, l'extens conreu del dietari no ens ha de portar a l'autocomplaença i la deixadesa. Sempre hem d'estar a punt per rescatar autors del passat i descobrir-ne de nous.

En aquest sentit, precisament, hi ha un cas que clama al cel. És el cas del proteic Lluís Maicas (Inca, 1954) –poeta, novel·lista, dietarista, artista–, que té sis nodrits volums de dietaris, dividits en dos cicles: els quatre volums de *Quadern de viatge* (2003-2009) i els dos que han aparegut fins ara de *Teràpies de sedició* (2011-2012).

L'armistici és el segon lliurament de *Teràpies de sedició*, una obra encara oberta. Es tracta d'un dietari forçat, és a dir, un dietari d'assiduïtat diària, escrit al llarg del 2010. A més, Maicas ha aconseguit una cosa molt difícil: un dietari forçat que no decau sinó que manté un alt nivell de cap a cap del text. El nostre autor poua dins i fora d'ell mateix cada dia per extreure'n experiències i reflexions d'interès. De fet, tot el text se sosté sobre un profund punt de tensió formal i genèric entre el diari i el dietari, entre la personalitat i la impersonalitat.

L'armistici és d'una gran varietat formal perquè conté mostres d'altres gèneres com ara l'aforística, l'assaig, la narrativa, la poesia, la crònica de viatge, el retrat, l'articulis-

me... I aquesta varietat formal es reflecteix també en els continguts, a partir d'un extens ventall temàtic que abraça, sobretot, la natura, la societat, la política, l'art, la literatura, el temps, la memòria, la identitat, l'alteritat, la mort, la llengua, el somni...

I totes les anotacions de l'obra estan dotades d'un to perfectament ajustat al tema, un to que va de la contemplació tranquil·la i la constatació imparcial a la incisiva, el críticisme i l'autocríticisme, el vitalisme, la inquietud, la indignació...

Prengueu nota del nom: Lluís Maicas. Busqueu els seus llibres, llegiu-los amb cura. No és massa tard per recuperar aquest autor. Si no ho fem, estarem perdent alguna cosa de valor. *

L'ARMISTICI Lluís Maicas

Editorial: Ensiola
(Muro, 2012)
Pàgines: 245
Euros: 18 euros